

Bruselj, 19. december 2019
(OR. en)

15272/19

ENV 1041
AGRI 629
DEVG 253
PI 159
FORETS 70
ONU 147
PECHE 565
RECH 531

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj:	generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	delegacije
Zadeva:	Priprava globalnega okvira za biotsko raznovrstnost po letu 2020 – Konvencija o biološki raznovrstnosti – sklepi Sveta

V prilogi vam pošiljamo sklepe Sveta o pripravi globalnega okvira za biotsko raznovrstnost po letu 2020 – Konvencija o biološki raznovrstnosti, ki jih je Svet sprejel na 3741. seji 19. decembra 2019.

Priprava globalnega okvira za biotsko raznovrstnost po letu 2020

Konvencija o biološki raznovrstnosti

– sklepi Sveta –

SVET EVROPSKE UNIJE:

OB OPOZARJANJU NA:

Sklep št. 1386/2013/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. novembra 2013 o splošnem okoljskem akcijskem programu Unije do leta 2020 „Dobro živeti ob upoštevanju omejitev našega planeta“;

sklepe s 14. zasedanja Konference pogodbenic Konvencije o biološki raznovrstnosti, vključno z zavezo pogodbenic, sprejeto na srečanju na visoki ravni;

ugotovitve iz Globalne ocene biotske raznovrstnosti in ekosistemskih storitev iz leta 2019, v katerem Medvladna platforma za znanstveno politiko o biotski raznovrstnosti in ekosistemskih storitvah (IPBES) opozarja, da narava v svetovnem merilu propada v obsegu, ki je brez primere v zgodovini človeštva, in da vrste vse hitreje izumirajo, kar ima resne posledice za blago in storitve, ki jih zagotavlja narava, in za ljudi po svetu;

novo strateško agendo za obdobje 2019–2024, ki jo je sprejel Evropski svet in v kateri je poudarjeno, da je nujno treba zgraditi podnebno nevtrarno, zeleno in socialno pravično Evropo, ki bo upoštevala nacionalne razmere ter se postavila na čelo prizadevanj za zaustavitev upadanja biotske raznovrstnosti in za ohranitev ekosistemov, vključno z oceani;

naslednje sklepe Sveta:

- „Podnebna diplomacija“¹;
- „Napredek pri izvajanju strategije EU za gozdove in o novem strateškem okviru za gozdove“²;
- „Več krožnosti – prehod v trajnostno družbo“³, v katerih je poudarjeno, da je krožno gospodarstvo učinkovito orodje v boju proti najpomembnejšim povzročiteljem in temeljnim vzrokom upadanja biotske raznovrstnosti,
- „Osmi okoljski akcijski program – skupno spreminjanje trendov“⁴;
- „Priprave na zasedanje pogodbenic Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja (UNFCCC) (Santiago de Chile, Čile, 2.–13. december 9)“⁵;
- „Trajnostno biogospodarstvo za Evropo: krepitev povezave med gospodarstvom, družbo in okoljem“⁶;
- „Okrepitev ukrepov EU za zaščito in obnovo svetovnih gozdov“⁷;
- „Oceani in morja“⁸;

ob PONOVI POTRDITVI, da so EU in njene države članice odločno zavezane doslednemu in pravočasnemu izvajanju Konvencije o biološki raznovrstnosti in njenih protokolov⁹;

ob UPOŠTEVANJU sporočila Komisije o evropskem zelenem dogovoru, vključno z njeno namero, da sprejme strategijo za biotsko raznovrstnost do leta 2030, s katero naj bi dosegli, da bo EU postala podnebno nevtralna, zaščitili in okrepili biotsko raznovrstnost, izboljšali zdravje državljanov in državljanov ter zagotovili, da bo naše gospodarstvo trajnostno in krožno;

¹ Dok. 6153/19.

² Dok. 8609/19.

³ Dok. 12791/19.

⁴ Dok. 12795/19.

⁵ Dok. 12796/19 o zasedanju pogodbenic UNFCCC, ki je bilo zaradi dogajanja po sprejetju sklepov predstavljeno v Madrid (Španija).

⁶ Dok. 14594/19.

⁷ Dok. 15151/19.

⁸ Dok. 14249/19.

⁹ Nagojskemu protokolu o dostopu do genskih virov ter pošteni in pravični delitvi koristi, ki izhajajo iz njihove uporabe; Kartagenskemu protokolu o biološki varnosti ter Dopolnilnemu protokolu iz Nagoje in Kuala Lumpurja o odgovornosti in nadomestilih za škodo h Kartagenskemu protokolu.

NUJNOST ODLOČNEJŠEGA GLOBALNEGA UKREPANJA

1. JE MOČNO ZASKRBLJEN zaradi hitrosti upadanja biotske raznovrstnosti v svetu, ki je brez primere v zgodovini človeštva in pomeni neposredno in eksistencialno grožnjo za življenje in blaginjo ljudi; POUDARJA, da je nujno potrebno globalno ukrepanje za zaustavitev upadanja biotske raznovrstnosti in za precej odločnejše izvajanje Konvencije o biološki raznovrstnosti na vseh ravneh, saj svet že čuti uničujoče posledice, kot so degradacija tal, oceanov, sladke vode in gozdov, krčenje gozdov in dezertifikacija, zaradi številnih in pogosto med seboj povezanih dejavnikov, za katere je odgovoren človek, zlasti sprememb v rabi tal in morja, izkoriščanja naravnih virov, podnebnih sprememb, onesnaženja in invazivnih tujerodnih vrst;
2. JE ZELO ZASKRBLJEN zaradi ugotovitev iz ocene degradacije in obnove tal ter globalne ocene biotske raznovrstnosti in ekosistemskih storitev, ki ju je objavila Medvladna platforma za znanstveno politiko o biotski raznovrstnosti in ekosistemskih storitvah (IPBES), ter poročil, ki jih je leta 2018 in 2019 objavil Medvladni panel za podnebne spremembe (IPCC), in opozarja na strinjanje obeh forumov, da so nujno potrebne korenite spremembe; V zvezi s tem JE MOČNO ZASKRBLJEN zaradi alarmantnega stanja narave glede na to, da okoli milijonu vrst grozi izumrtje, in glede na daljnosežne posledice degradacije ekosistemov, zlasti krčenja gozdov, degradacije gozdov in mokrišč, ter hude posledice nezmanjšanih podnebnih sprememb, ki med drugim vodijo v zakisljevanje oceanov, kar negativno vpliva na morske in obalne ekosisteme ter skupnosti in na oceansko gospodarstvo;
3. MOČNO OBŽALUJE, da je svet, vključno z EU in njenimi državami članicami, kljub okrepljenim prizadevanjem še vedno daleč od tega, da bi uresničil večino ciljev iz Aičija glede biotske raznovrstnosti, in da naše trenutne ambicije in ukrepi ne zadostujejo za uresničitev vizije biotske raznovrstnosti za leto 2050;

4. ZNOVA POTRJUJE, da bodo EU in njene države članice na čelu okrepljenih prizadevanj proti upadanju biotske raznovrstnosti in da si bodo močno prizadevale za to, da bo sprejet ambiciozen in realističen globalni okvir za biotsko raznovrstnost za obdobje po letu 2020 s kar največ merljivimi cilji in kazalniki; POUDARJA, da so korenite spremembe nujne, da bi uresničili vizijo za leto 2050, ohranili in izboljšali stanje biotske raznovrstnosti in ekosistemskih storitev na vseh ravneh, okrepili odpornost ekosistemov, povezljivost in ekološko obnovo ter preprečili degradacijo ekosistemov;
5. v okviru globalnega okvira za biotsko raznovrstnost po letu 2020 je POPOLNOMA ZAVEZAN krepitvi sinergij in medsebojni podpori med večstranskimi okoljskimi sporazumi o biotski raznovrstnosti ter ustreznimi okviri in organizacijami, kot so konvencije iz Ria (Okvirna konvencija Združenih narodov o spremembi podnebja, Konvencija o biološki raznovrstnosti in Konvencija Združenih narodov o boju proti dezertifikaciji/degradaciji tal), Program ZN za okolje (UNEP), Organizacija ZN za prehrano in kmetijstvo (FAO), Svetovna trgovinska organizacija (STO), Forum ZN za gozdove (UNFF), Svetovna zdravstvena organizacija (WHO), Sendajski okvir za zmanjševanje tveganja nesreč, *Mednarodna strategija za ravnanje s kemikalijami (SAICM)*, nova agenda ZN za mesta, Konvencija ZN o pomorskem mednarodnem pravu (UNCLOS) in Agenda 2030 ter z njo povezani cilji trajnostnega razvoja;
6. POZIVA EU in države članice, naj razmislijo o tem, da bi se priključile ustreznim globalnim pobudam, na primer koalicijam ambicioznih, ki si prizadevajo za okrepitev politične zavesti in ambicioznejše cilje glede biotske raznovrstnosti, naj takoj začnejo izpolnjevati že sprejete zaveze in sprejmejo nove zaveze, da bi bistveno pospešile ukrepanje za zaustavitev upadanja biotske raznovrstnosti in preokrenile degradacijo ekosistemov, s čimer bodo prispevale tudi k desetletju obnove ekosistemov, ki so ga razglasili Združeni narodi;

7. POUDARJA, da so prizadevanja za uresničitev Agende 2030 in z njo povezanih ciljev trajnostnega razvoja ter prizadevanja za zaustavitev upadanja biotske raznovrstnosti med seboj močno povezana in se med seboj krepijo; Z ZASKRBLJENOSTJO UGOTAVLJA, da sta v globalnem poročilu o trajnostnem razvoju iz leta 2019 cilja trajnostnega razvoja, povezana z biotsko raznovrstnostjo, tj. cilj 14 („življenje v vodi“) in cilj 15 („življenje na kopnem“), navedena med cilji, pri katerih je dolgoročni trend negativen; POUDARJA, da bodo stroški nadaljnjega neukrepanja za zaustavitev upadanja biotske raznovrstnosti znatno narasli, kar zadeva delovanje ekosistemov, okolje, mokrišča, morja in oceane, blaginjo ljudi, vodo in prehransko varnost, to pa bo resno ogrozilo uresničitev številnih ciljev trajnostnega razvoja;
8. PONOVRNO POUDARJA pomen previdnostnega pristopa iz deklaracije iz Ria o okolju in razvoju za Konvencijo o biološki raznovrstnosti in njene protokole; POZDRAVLJA delo v okviru Kartagenskega protokola, zlasti kar zadeva ocenjevanje potencialnih tveganj, povezanih z biotehnologijami; poleg tega POZDRAVLJA delo v okviru Nagojskega protokola ter vse pogodbenice protokola POZIVA, naj okrepijo svoja prizadevanja, da bi se začel Nagojski protokol v celoti izvajati;
9. POUDARJA, da so biotska raznovrstnost ter zdravi ekosistemi in njihove storitve pomembni za polno uživanje človekovih pravic;
10. POUDARJA, da se je nujno treba učinkovito boriti proti okoljski kriminaliteti in kriminaliteti, povezani s prostoživečimi vrstami;

OKREPITEV UKREPANJA IN AMBICIOZNEJŠI CILJI EU IN NJENIH DRŽAV ČLANIC

11. POZIVA EU in njene države članice, naj določijo ambiciozne, realistične in čim bolj merljive cilje ter ukrepe za njihovo uresničitev in tako skupaj obravnavajo neposredne in posredne dejavnike upadanja biotske raznovrstnosti;

12. POZIVA Evropsko komisijo, naj takoj pripravi ambiciozno, realistično in koherentno strategijo EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030 kot osrednji element evropskega zelenega dogovora, v kateri bodo obravnavani neposredni in posredni dejavniki upadanja biotske raznovrstnosti in degradacije ekosistemov, določeni cilji za habitate in ohranjanje vrst ter upoštevana previdnostno načelo in ekosistemski pristop; prav tako POZIVA Evropsko komisijo, naj ob upoštevanju ugotovitev iz prihodnje strategije EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030 razmisli o drugih ustreznih regulativnih in neregulativnih ukrepih za biotsko raznovrstnost, zdrave ekosisteme in njihove storitve;
13. EU in njene države članice POZIVA, naj biotsko raznovrstnost v celoti vključijo v vse ustrezne evropske in nacionalne sektorske, medsektorske in globalne politike, zlasti tiste, ki urejajo podnebje, trgovino, industrijo, turizem, kmetijstvo, hrano, gozdarstvo, ribištvo, akvakulturo, pomorske zadeve, energetiko, rudarstvo, promet, infrastrukturo, zdravje, razvojno sodelovanje, raziskave in inovacije, gospodarstvo in finance, na primer s pripravo sektorskih akcijskih načrtov za biotsko raznovrstnost v teh sektorjih; v zvezi s tem POUDARJA, da je treba poskrbeti za ustrezno in dosledno financiranje biotske raznovrstnosti;
14. POZIVA k celovitemu, učinkovitemu in skladnemu vključevanju biotske raznovrstnosti, zlasti v oblikovanje in izvajanje novega večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027 in v prihodnje politike, kot so 8. okoljski akcijski program, podnebni pakt, akcijski načrt za krožno gospodarstvo, strategija za nič onesnaževanja, strategija „od vil do vilic“, nova skupna kmetijska politika in skupna ribiška politika;
15. POUDARJA, kako pomembno je, da EU in njene države članice pripravijo, prilagodijo ali sprejmejo nacionalne strategije in akcijske načrte za biotsko raznovrstnost z jasno določenimi roki, da bi prispevale k izvajanju in uresničitvi globalnega okvira za biotsko raznovrstnost po letu 2020; POUDARJA, da so potrebne nujne dodatne zaveze, da se zaustavi upadanje biotske raznovrstnosti ter zaščitijo in obnovijo kopenski in sladkovodni ekosistemi, ekosistemi mokrišč in morski ekosistemi na zavarovanih območjih in zunaj njih, pa tudi zato, da bi se v celoti izvajala naravovarstvena zakonodaja EU; PRIZNAVA, da si je treba prizadevati za zeleno in modro infrastrukturo, sonaravne rešitve, ki spodbujajo biotsko raznovrstnost, ter trajnostno rabo tal, gozdov, oceanov in drugih naravnih virov;

16. POUDARJA medsebojno odvisnost okoljskih, socialnih, kulturnih in gospodarskih izzivov; IZPOSTAVLJA, da so sonaravne rešitve pomembne za reševanje svetovnih izzivov, kot so upadanje biotske raznovrstnosti in degradacija ekosistemov, revščina, lakota, zdravje, pomanjkanje vode in suša, neenakost spolov, zmanjševanje tveganja nesreč in podnebne spremembe;
17. POUDARJA, da je treba v skladu s ciljem Pariškega sporazuma, namreč da si je treba prizadevati za omejitev segrevanja na 1,5 °C v primerjavi s predindustrijsko ravno, v nadaljnji razvoj podnebnih politik EU vključiti sonaravne rešitve, s katerimi bi podprli varstvo biotske raznovrstnosti, obnovo in trajnostno rabo ter blažitev podnebnih sprememb in prilagajanje nanje, kot je predstavljeno v nedavnih posebnih poročilih Medvladnega panela za podnebne spremembe (IPCC);
18. IZPOSTAVLJA, da je treba v celotno vrednostno verigo in nacionalno računovodstvo vključiti stroške in koristi biotske raznovrstnosti, da bi dosegli, da bi imela podjetja neto pozitivni učinek na biotsko raznovrstnost, in spodbudili zasebni sektor, da bi prispeval k uresničevanju ciljev v zvezi z biotsko raznovrstnostjo; POUDARJA, da je treba zagotoviti trajnost potrošnje, trgovine in proizvodnje ter znatno zmanjšati ekološki odtis EU na vseh ravneh; V zvezi s tem IZPOSTAVLJA vlogo krožnega gospodarstva in POZIVA EU in države članice, naj podprejo hiter, vključujoč, pravičen in zelen prehod na zeleno gospodarstvo;
19. POUDARJA, da je treba povečati učinkovitost, gospodarnost, vključevanje in sinergije razpoložljivih virov ter uporabiti nove in dodatne resurse iz vseh virov (finančne, človeške, tehnične in institucionalne) za biotsko raznovrstnost; POUDARJA, da je potrebno preverjanje primernosti vseh ustreznih finančnih tokov z vidika biotske raznovrstnosti, da bi se izognili negativnim vplivom na biotsko raznovrstnost in, kjer je to mogoče, zagotovili posredne koristi zanjo;
20. PRIZNAVA pomembnost uspešnega polnjenja Globalnega sklada za okolje (t. i. naložbeni cikel GEF7) in POUDARJA, da mora omenjeni sklad še naprej podpirati izvajanje globalnega okvira za biotsko raznovrstnost po letu 2020;

21. POUDARJA, da je odločen prizadevati si za to, da bi do leta 2020 dokončno oblikovali ambiciozen mednarodni pravno zavezujoč instrument na podlagi Konvencije Združenih narodov o pomorskem mednarodnem pravu za ohranitev in trajnostno rabo morske biotske raznovrstnosti na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije; PONOVRNO POUDARJA, da je treba učinkovito in dosledno izvajati ustrezne obstoječe zaveze in procese, povezane z morsko in obalno biotsko raznovrstnostjo;
22. SE ZAVEZUJE, da (si) bo:
- dajal zgled in si močno prizadeval za to, da bo sprejet ambiciozen in realističen globalni okvir za biotsko raznovrstnost po letu 2020 s kar največ merljivimi cilji in kazalniki, vključno z misijo, da bi do leta 2030 zaustavili upadanje biotske raznovrstnosti in jo obnovili;
 - vključil biotsko raznovrstnost v vse ustrezne politike EU, na primer v novo skupno kmetijsko politiko (SKP);
 - prizadeval zagotoviti jasno povezanost med vizijo za leto 2050, misijo za leto 2030, peščico možnih krovnih ciljev, mejniki ter splošnimi in konkretnimi cilji;
 - izboljšal izvajanje, integracijo in vključevanje ukrepov za biotsko raznovrstnost v ustreznih načrtih in politikah ter izpostavil, da je vloga nacionalnih strategij in akcijskih načrtov za biotsko raznovrstnost v tem okviru ključnega pomena;
 - izboljšal redni pregled izvajanja politik, ukrepov in zavez na področju narave in biotske raznovrstnosti ter izpolnjevanja obveznosti v zvezi s tem, da bi tako redno skrbel za njihovo učinkovitost ter po potrebi povečal njihovo ambicioznost;
 - izboljšal in uvedel ukrepe ter prispeval k sprejetju konkretnih merljivih ciljev, da bi se učinkovito lotili odpravljanja neposrednih in posrednih dejavnikov upadanja biotske raznovrstnosti, kot so opredeljeni v globalni oceni biotske raznovrstnosti in ekosistemskih storitev, ki ga je pripravila Medvladna platforma za biotsko raznovrstnost in ekosistemske storitve (IPBES);
 - sodeloval z vsemi pogodbenicami, deležniki, avtohtonimi ljudstvi in lokalnimi skupnostmi, ženskami, mladimi, znanstveniki in podjetji, da bi na 15. konferenci pogodbenic Konvencije o biološki raznovrstnosti in za naprej dosegli dober dogovor, v katerem bodo upoštevani izzivi, poudarjeni v globalni oceni biotske raznovrstnosti in ekosistemskih storitev IPBES iz leta 2019;

- spodbujal dobro upravljanje za vključitev biotske raznovrstnosti v vse zadevne sektorje, med drugim tudi s spodbujanjem udeležbe javnosti v postopkih odločanja in učinkovitejšim dostopom do pravnega varstva;
- sprejel konkretne ukrepe za zaustavitev upadanja opraševalcev;
- povečal vseevropsko pokritost zavarovanih območij, kakor bo potrebno, in okrepil druge učinkovite ohranitvene ukrepe za posamezna območja, utrdil in izboljšal učinkovitost upravljanja teh območij ter promoviral ukrepe za povezljivost ekosistemov in ekološko obnovo;
- v skladu s Konvencijo o biološki raznovrstnosti in njenimi protokoli ter Mednarodno pogodbo o rastlinskih genskih virih za prehrano in kmetijstvo (ITPGRFA) ohranjal biotsko raznovrstnost, trajnostno uporabljal njene sestavne dele ter pravično in enakopravno porazdelil koristi, ki izhajajo iz uporabe genskih virov, vključno z ustreznim dostopom do teh virov;
- ob upoštevanju previdnostnega pristopa močneje podpiral raziskave in inovacije na področju narave in biotske raznovrstnosti ter spodbujal znanstveno, tehnološko in gospodarsko sodelovanje, tudi na področju obnove in upravljanja ekosistemov, ter se še naprej zavzemal za ukrepe proti invazivnim tujerodnim vrstam v Evropi in po svetu;
- izboljšal sisteme in tehnologije za spremljanje, vključno z uporabo novih virov podatkov za izboljšanje kakovosti, pravočasnosti in primerljivosti celovitih podatkov o biotski raznovrstnosti;
- spodbujal uporabo in izvajanje sonaravnih rešitev, da bi podprl ohranjanje, obnovo in trajnostno rabo biotske raznovrstnosti, s tem pa pripomogel k reševanju svetovnih izzivov, med drugim upadanja biotske raznovrstnosti, podnebnih sprememb, onesnaževanja, invazivnih tujerodnih vrst, degradacije tal, zmanjševanja tveganja nesreč, vode in prehranske varnosti, zdravja ljudi in izkoreninjenja revščine;
- okrepil in pospešil prehod na varno, krožno in podnebno nevtravno gospodarstvo, gospodarno z viri, ki bo tudi ščitilo in obnavljalo biotsko raznovrstnost in ekosistemske storitve;
- okrepil in močno povečal prizadevanja za vključevanje biotske raznovrstnosti v vse sektorje, tudi z možnimi specifičnimi in merljivimi sektorskimi cilji, ter okrepil prizadevanja za odpravo subvencij, ki škodijo biotski raznovrstnosti;

- vključil vrednost biotske raznovrstnosti in se izogibal negativnim vplivom na biotsko raznovrstnost v celotni vrednostni verigi, tudi v proizvodnji, trgovini in potrošnji;
- izboljšal učinkovito uporabo in mobilizacijo resursov (finančnih, človeških, tehničnih in institucionalnih) iz vseh virov za biotsko raznovrstnost ter domače in mednarodne finančne tokove, vključno z javnimi naročili, prilagodil globalnemu okviru za biotsko raznovrstnost po letu 2020;
- zagotovil, da bo zunanja politika EU, tudi na trgovinskem področju, skladna z njegovimi zavezami glede biotske raznovrstnosti;
- sprejel ukrepe, potrebne za učinkovit boj proti kriminaliteti, povezani s prostoživečimi vrstami, vključno z bojem proti nezakonitemu ubijanju ogroženih vrst in trgovini z njimi;
- sodeloval z zasebnim sektorjem, da bi v skladu s cilji Konvencije o biološki raznovrstnosti mobiliziral in povečal zasebne naložbe na področju biotske raznovrstnosti; spodbujal podjetja, da ocenijo in zmanjšajo svoje negativne vplive na biotsko raznovrstnost, jo vključijo v svoje dejavnosti ter sprejmejo zaveze v okviru akcijskega načrta za naravo in ljudi (Sharm el Sheikh to Kunming Action Agenda for Nature and People);
- sprejel individualne in/ali skupne prostovoljne zaveze EU na 75. zasedanju Generalne skupščine Združenih narodov septembra 2020 ali na 15. konferenci pogodbenic Konvencije o biološki raznovrstnosti kot prispevek k učinkovitemu in uspešnemu globalnemu okviru za biotsko raznovrstnost po letu 2020, in sicer z obravnavanjem dejavnikov upadanja biotske raznovrstnosti, opredeljenih v globalni oceni IPBES iz leta 2019;
- vrnil k temu vprašanju, da bi na 15. Konferenci pogodbenic Konvencije o biološki raznovrstnosti sprejeli pogajalski mandat za sprejetje globalnega okvira za biotsko raznovrstnost po letu 2020.
